

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Vetik a gabonát

Őszi munkák a szegedi tsz-ekben
Kalászol a rizs

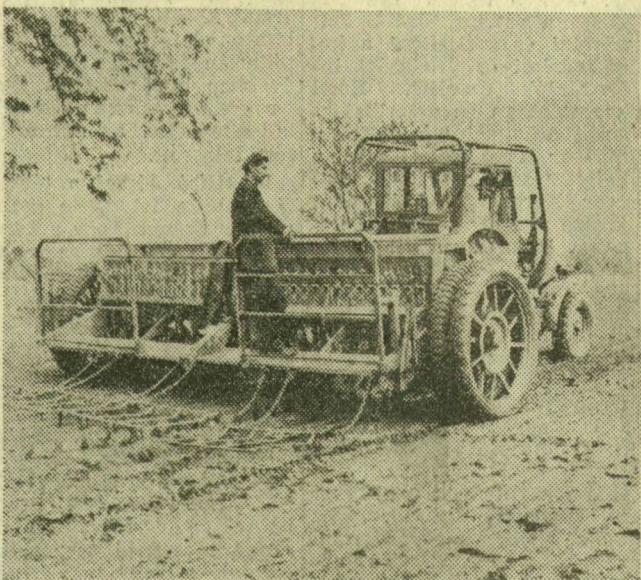
A szegedi termelészövetkezetekben hozzákezdtek az őszi árpa vetéséhez. A Tisza-Maros-szög Tsz-ben 300 hektáron végezték el eddig ezt a munkát. A kiskundorozsmai József Attila Tsz és a szegedi Móra Ferenc Tsz 60-60 hektáron vetette el eddig az őszi árpát. Jól haladnak az őszi talajelőkészítő munkákkal is ezekben a termelészövetkezetekben.

Jelenleg a legfőbb munka a fűszerpaprika szedése és a napraforgó betakarítása. A fűszerpaprika-szüret szeptember közepén kezdődött el. Az első szedéssel mindenütt végeztek már. Ha az időjárás továbbra is ilyen derűs marad, gyorsan pirosodnak majd a zöldebb csövek. A szakemberek véleménye szerint fűszerpaprikából az idén a tavalyhoz hasonló, közepes termés várható. A napraforgót a múlt héten kezdték betakarítani. A szegedi Felszabadulás Termelészövetkezetben eddig 60 hektáron végezték el ezt a munkát, a Tisza-Maros-szög Tsz-ben pedig 80 hektáron. A két termelészövetkezetben összesen 600 hektár a betakarítandó terület. Végeztek a burgonyaszedéssel a tápéi Tiszatáj és a kiskundorozsmai József Attila Tsz-ben. A nyári aszályos idő miatt a burgonya terméshozama az idén a vártnál alacsonyabb.

A kukorica szedése még mindig nem indult meg a környező térszékben. A számítások szerint csak október közepén, körülbelül 2-3 hét múlva kezdhetik el a munkát a gazdaságok. Még mindig magas a szemek víztartalma, ezért a szárítózemek sem fogadják. Jól halad viszont a silótakarmány betakarítása. Hatvanöt százalékban már biztos helyen van a fontos téli takarmány. A szerves trágyázással is jól haladnak a mezőgazdasági üzemek. Az idei őszön még egyszer akkora területen szórják ki a szegedi térszék a szerves trágyát, mint tavaly. Eddig valamivel több mint 1500 hektáron fejezték be ezt a munkát. A szegedi Felszabadulás Termelészövetkezet próbaként robbantásos trágyaterítési módszert alkalmazását is tervezi, 50-100 hektáron.

A Tisza-Maros-szög Termelészövetkezet jelezte, hogy az őszi búza vetését a hét végén elkezdte. A járás közös gazdaságaiban is szorgosan végzik az őszi munkákat.

Aratásra készülnek hazánk hagyományos rizstermő táján: Csongrád és Békés megyében. A két megye állami gazdaságainak területi főosztályán arról tájékoztattak, hogy mindenütt megkezdtek az arasztóvíz lecsapolást, mert a kalászosokban már kifejlődtek a termésszemek. A hódmezővásárhelyi, a pankotai, a szarvasi, a körösi és a hidasháti gazdaságok minden korábbinál nagyobb területen, négy és fél ezer hektáron természetesen az idén vízigabonát. A betakarítás tehát több feladatot jelent, mint más esztendőokban, nem is annyira a területnövekedés miatt, hanem azért, mert megkésett az érés. Az ara-

A szegedi Móra Tsz-ben vetik az árpát

Az ásóthalmi Felszabadulás Tsz-ben bő almatermést takarítanak be

tás idejét úgy kívánják le-
rövidíteni és ütemét gyorsá-
títani, hogy egymást segítik
majd gépekkel a nagyüzem-
mellett gumikerekes gabona-
kombájnokokat is munkába állít-
tának.

A napokban néhány gazdaságban próbacséplést tartot-

tak. Egy-egy kombájnon vonult ki a Tisza és a Körös menti telepekre „megkóstolni” az új termést. Ezek után a szakemberek megvizsgálták a rizsszemeket, s megállapították, hogy egyelőre magas a nedvességtartalom. További kedvező időjárás esetén a jövő hét elején indítják az aratógépezetet a korai fajták termésének betakarításával.

Október 1-től

Múzeumi és műemléki hónap

A dunaujvárosi Intercisa Múzeumban október 1-én nyitják meg az idei országos múzeumi és műemléki hónap rendezvénysorozatát. Az ünnepség „Dunaujváros története az ókortól napjainkig” és a Domanovszky Endre-emlékkiállítás megnyitója is — tájékoztatta a sajtó képviselőit szerdán, a Fészek-klubban Gönyei Antal, a Kulturális Minisztérium múzeumi főosztályának vezetője. Elmondta: a 15. múzeumi és műemléki hónap mintegy 180 új kiállítást, több mint 200 előadást, 40 hangversenyt ígér.

A múzeumi hónap különösen jó alkalom az isko-

lak és a múzeumok kapcsolatának elmélyítésére — hangsúlyozta a főosztályvezető. A vidéki múzeumok is főleg az ifjúság és a munkáművelődést segítik elő programjaikkal. (MTI)

KGST-tanácskozás

A KGST rádiótechnikai állandó bizottsága első szekciójának 26. ülészaka megkezdte munkáját Besztercebányán. Hét KGST-tagországból és Jugoszláviából több mint 60 küldött vitatja

Szovjet szerződéstervezet az erőszakról való lemondásról

Andrej Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere levelet intézett Kurt Waldheimhez, az ENSZ főtitkárához, és ebben azt javasolta, hogy az ENSZ-közgyűlése 31. ülészakának napirendjére fontos és sürgős témaként vegyék fel az erőszakról a nemzetközi kapcsolatokban történő lemondásra vonatkozó világ-szerződés megkötésének kérdését.

Andrej Gromiko felkérte Kurt Waldheimet, hogy a

levelet az ENSZ-közgyűlésnek hivatalos dokumentumként közzétesse. A szovjet külügyminiszter leveléhez mellékelte a szerződés tervezetét. A szerződéstervezet szerint a szerződő felek szigorúan betartják azt a kötelezettségüket, hogy a nemzetközi kapcsolatokban nem alkalmaznak erőszakot, illetve nem fenyegetőznek erőszakkal. Megerősítik azt a kötelezettség-vállalásukat, hogy egymás közti vitákat

békés eszközökkel rendezik, oly módon, hogy ezzel ne veszélyeztessék a nemzetközi békét és biztonságot. Ebből a célból — az ENSZ alapokmánya értelmében — olyan eszközökhöz folyamodnak, mint amilyenek a tárgyalások, a közvetítés, a kibékítés, a döntőbíráskodás, a bírósági eljárás, vagy más békés eszközök. A szerződés határidő nélküli lenne, a világ bármely állama bármikor aláírhatja. (MTI)

Az Ikarus szegedi gyárában

Korszerűsítették a termékszerkezetet

Idén január elsején a volt Szegedi Fémipari Vállalat egyesült az Ikarus Karosszéria- és Járműgyárral. Az okok ismertek: növelni kell a külkereskedelemből származó bevételeinket, nyereségünket, s ehhez elengedhetetlen az exportképes termékeket gyártó vállalatok fejlesztése, termékszerkezetének korszerűsítése. Ennek egyik módja, hogy a nagyvállalatok bizonyos alkatrészcsoportokat a velük egyesülő kisebb cégekkel gyártatnak. Szegeden több vállalat képviselője is érdeklődött, a fémipariak azonban az Ikarus partnerei lettek. Mégpedig azért, mert korábban is együttműködtek az alkatrészek gyártásában. Csaknem másfél évtizede született a kooperációs kapcsolat, s tavaly már a szegedi gyár termékeinek fele a járműprogram megvalósítását szolgálta. De ez még kevésnek bizonyult, különösen akkor, amikor a korábban Ikarusnak dolgozó egyik szombathelyi vállalat a Magyar Vagon- és Gépgyárhoz pártolt. A megfelelő számú alkatrészek elkészítésén kívül más is indokolta az egyesülést: a vállalat saját gyáregységétől jobban megkívánhatja, illetve megkövetelheti a megfelelő minőségű munkát és a határidőre való szállítást, mint egy vele kooperáló partnertől.

Több változatot dolgoztak ki a szegedi gyár V. ötéves tervidőszakban való fejlesztésére. Valamennyi változat tartalmazza a szűkösse vált gyárterület bővítését, új üzemcsarnok építését, a korszerű felületvédelmi és a megfelelő raktározási technológia bevezetését.

Alaposan megtervezték és megszervezték tehát Szegeden a buszgyártásra való teljes átállást, s a termelés további bővítését. Ehhez az Ikarus központjától minden segítséget megkapnak. Igaz, ezt diktálják az érdekek is. Az alapvető technikai feltételek így adottak, ám igen sok gondot okozott a dolgozók felkészítése a részben megváltozott munkára. Jelenősen módosultak a technológiai arányok: a korábbinál lényegesen több a hegesztés. Ebből adódott a feladat: hegesztőket kellett képezni. Megváltozott a munka tempója is, mivel a központi gyár gyors és pontos munkát kér a szegediektől. Az eddiginél nagyobb hangsúlyt kap tehát a termelés megszervezése, a szállítások ütemezése.

Ajtók, lépcsők buszokhoz

Szegeden az autóbuszalkatrészek gyártására való teljes átállás feltételül egyet jelent a termékszerkezet korszerűsítésével. Imár jórészt középsorozatgyártásra rendezkedtek be. Karosszéria pótalkatrészeket az első negyedétől, lépcsőket márciustól, májustól pedig ajtókat készítenek sorozatban a szegediek. Ösztől már valamennyi autóbushoz öt gyártanok harmonika utasajtót. Sokat átvállaltak a szegediek a központi

gyár sajtólüzemének munkájából is. Az említett gyártmányok korszerűsítés természetesen nem képzelhető el a gyártás, illetve a technológia fejlesztése nélkül. Az ajtókat például két gyártósoron, folyamatosan készítik. E gyártósorok tervezéséhez és összerakásához nem kellett külső segítség, a szegedi szakemberek maguk oldották meg a feladatokat. A kisebb alkatrészek korszerűsítése és szállítása megkövetelte, hogy darupályas konténerrel raktárt alakítsanak ki. A raktárt is az Ikarus szegedi gyárának a mérnökei tervezték meg. Korszerűsítették a festőtechnológiát, lehetőséget teremtettek az alacsony feszültségű, magas frekvenciájú — tehát a munkások számára veszélytelen — kézi szerelők alkalmazására. Ezzel lényegesen hatékonyabbá válik az aprólékos kézi munka.

Több változatot dolgoztak ki a szegedi gyár V. ötéves tervidőszakban való fejlesztésére. Valamennyi változat tartalmazza a szűkösse vált gyárterület bővítését, új üzemcsarnok építését, a korszerű felületvédelmi és a megfelelő raktározási technológia bevezetését. Alaposan megtervezték és megszervezték tehát Szegeden a buszgyártásra való teljes átállást, s a termelés további bővítését. Ehhez az Ikarus központjától minden segítséget megkapnak. Igaz, ezt diktálják az érdekek is. Az alapvető technikai feltételek így adottak, ám igen sok gondot okozott a dolgozók felkészítése a részben megváltozott munkára. Jelenősen módosultak a technológiai arányok: a korábbinál lényegesen több a hegesztés. Ebből adódott a feladat: hegesztőket kellett képezni. Megváltozott a munka tempója is, mivel a központi gyár gyors és pontos munkát kér a szegediektől. Az eddiginél nagyobb hangsúlyt kap tehát a termelés megszervezése, a szállítások ütemezése.

Ki gyártsa?

Egyértelműen megállapítható, hogy az Ikarus szegedi gyára korszerűsítette termékszerkezetét. Erdemes

azonban figyelemmel kísérni azoknak a gyártmányoknak a sorsát, amelyek korábban készültek a gyárban, s amelyek szintén nélkülözhetetlenek. Ilyenek például a teherautóra való tükrök. Előállításuk az Ikarusnál már nem kívánatos, kisebb üzemnek viszont még kifizetődő. A gyártást átvette a Szegedi Tömegcikk-készítő Szövetkezet, s ezzel utóbbi is korszerűsítette termékszerkezetét. Ugyancsak a szövetkezetben készítik már a háztartásokban, üzemekben és intézményekben nélkülözhetetlen személtápatokat, ösztől pedig az ő feladatuk lesz az ország valamennyi járművéhez szükséges rendszámablak gyártása.

Továbbra is az Ikarus szegedi gyárában állítják elő a nyomdában használatos szedőtermi bútorokat, noha szívesen szabadulnának már tőle. Jelentkező azonban eglyelőre nincs. Mint ahogy nincs gazdája az élelmiszeripari rozsdamentes csövezetek-armatúráknak sem. E szerelvények nagy tömegű gyártása — KGST-szakosítás alapján — az NDK feladata, Magyarországon az úgynevezett szórványigényeket elégítik ki. A termék gazdaságos, jól jövedelmező, mégsem vállalták eddig. Igaz, Szegedre és környékére nem is adna szívesen az Ikarus, mert félt, hogy a megszokás miatt a dolgozók is tovább állnának a termékkel együtt. Márpedig az autóbuszgyáriaknak így is kevés emberük van a meg-növekedett feladatok megoldásához.

Nem kétséges: szerencsés megoldás volt autóbuszgyárrá alakítani az egykori fémipari vállalatot. Elsősorban azért, mert népgazdasági érdekek diktálták. Emellett az új feladatok serényebb, frissebb munkára serkentik a munkásokat, a vezetőket. Végül pedig: az átadott termék gyártásával más üzemrészek is jól járnak.

Szirák József